

INFORMATIENOTA RAAD BLARICUM

Datum vaststelling college: 20 mei 2025.

Van het college van B&W

Aan Gemeente Blaricum – Gemeenteraad

Portefeuillehouder Reijke, B.M. de

Informatie bij S.J. Kist, Senior Juridische zaken

Onderwerp

Jaarverslag 2024 van de commissie voor de bezwaarschriften

Portefeuillehouder

Reijke, B.M. de

Openbaar

Ja

Kennisnemen van

Het jaarverslag 2024 van de commissie voor de bezwaarschriften

Aanleiding (inleiding)

Het college streeft ernaar om goed gemotiveerde en zorgvuldige besluiten te nemen. Als er een bezwaarschrift wordt ingediend, onderzoeken we eerst of er een oplossing mogelijk is buiten de bezwaarprocedure om (via bemiddeling of de inzet van mediationvaardigheden). De commissie voor de bezwaarschriften behandelt de ontvangen bezwaarschriften van de BEL-gemeenten. Jaarlijks brengt de commissie voor de bezwaarschriften een jaarverslag uit. In maart stelde de commissie haar jaarverslag 2024 vast.

In dit jaarverslag geeft de commissie een beeld van haar activiteiten rondom de behandeling van de ingediende bezwaarschriften. Zo wordt per gemeente een overzicht gegeven van het aantal ingediende bezwaarschriften, de onderwerpen van de bezwaarschriften, in hoeverre de bezwaarschriften zijn afgehandeld en wat de uitkomst van de procedure was. Daarnaast heeft het jaarverslag de functie om (werk)processen intern te evalueren. Het jaarverslag heeft daarmee een signaalfunctie, waarna we aan de slag kunnen met verbeterpunten. De aanbevelingen die de commissie doet zijn gericht op het nog beter maken van kwaliteit en klanttevredenheid. Niet alleen ten aanzien van de burgers die aan de gedingen deelnemen, maar ook ten aanzien van de vertegenwoordigers van de verwerende colleges. Dit past ook in de ambitie van de BEL ten aanzien van de dienstverlening.

Het jaarverslag vindt u in de bijlage. In deze brief leest u een korte samenvatting van het jaarverslag en staat op welke manier uitvoering aan de aanbevelingen wordt gegeven.

Kernboodschap

Het jaar 2024 is heel positief geweest. In totaliteit zien we een behoorlijke daling van het aantal bezwaarschriften (155 in 2022, 141 in 2023 en nu 121). Het aantal bezwaarschriften in Blaricum is sterk gedaald (54 in 2023, in 2024 34). Er zijn veel minder bezwaren op het gebied van het Omgevingsrecht ingediend.

De totale doorlooptijd van de bezwaarprocedures is fors afgenomen: van 15,7 weken in 2023 naar 10,8 weken in 2024. Daarmee wordt ruim 89% binnen de wettelijke termijn (18 weken inclusief verdaging) afgehandeld.

In 2024 is het college van Blaricum twee keer contrair gegaan aan een advies van de commissie. Eén van de zaken had betrekking op een urgentieaanvraag. De commissie zag geen dermate zwaarwegende omstandigheden die zouden moeten leiden tot toepassing van de hardheidsclausule. Het college heeft ervoor gekozen om toch urgentie op basis van de hardheidsclausule toe te kennen. In de tweede zaak betrof het een opgelegde bouwstop. De commissie heeft geadviseerd het bezwaarschrift gegrond te verklaren wegens een onjuiste grondslag en motiverings- en zorgvuldigheidsgebreken. Het college was van mening dat onderliggend rapport en tekeningen wel voldoende duidelijk waren en als motivering konden dienen. Het bezwaarschrift is daarom ongegrond verklaard en het besluit is in stand gebleven onder aanvulling van de juiste grondslag.

Verder komt uit het jaarverslag naar voren dat de informele aanpak een goed instrument is om bezwaren op te lossen en te voorkomen. Pre-mediation wordt als verzamelterm gebruikt voor alle pogingen om een bezwaarschrift op een informele manier af te handelen. Dat kan bijvoorbeeld door met alle partijen om tafel te gaan om gezamenlijk te zoeken naar een oplossing voor het probleem (bemiddeling). De partijen leggen deze afspraken vast, waarna de indiener het bezwaarschrift intrekt. Ook komt het voor dat een nieuw besluit genomen wordt, waarin tegemoetgekomen wordt aan de bezwaren. Het bezwaarschrift is dan door dit nieuwe besluit opgelost, zodat het bezwaarschrift ingetrokken kan worden door de indiener. Ook het inzetten van mediationvaardigheden, door bijvoorbeeld aan bezwaarmaker een nadere toelichting te geven op het bestreden besluit valt hieronder. Het percentage aan bezwaarschriften die via pre-mediation of anderszins werden ingetrokken nagenoeg gelijk gebleven van 33% in 2023 naar 34% in 2024. In de meeste gevallen gebeurt dit door de inzet van mediationvaardigheden.

Het aantal gegronde bezwaren geeft een indicatie van de (juridische) kwaliteit van de besluitvorming. Op basis van de uitkomsten van de bezwaar- en beroepsprocedures kan worden geconcludeerd dat het overgrote gedeelte van de besluiten de rechtmatigheidstoets kan doorstaan. Het aantal gegronde bezwaarschriften is zeer beperkt, zeker als dit gerelateerd wordt aan het totaal aantal besluiten waartegen bezwaar kan worden gemaakt. In Laren is zelfs geen één gegrond bezwaar. De gegronde bezwaarschriften in Eemnes en Blaricum hebben voornamelijk betrekking op het Omgevingsrecht of Handhaving. Wat wij hieraan gaan doen, kunt u onder de aanbevelingen en conclusie lezen. Wel willen wij opmerken, dat de bezwaar- en beroepsprocedures 'slechts' één indicator voor de (juridische) kwaliteit van de besluiten vormen. Het positieve beeld neemt niet weg dat sommige besluiten gebreken vertonen. Ook in de motivering van de besluiten is nog wel een verbeterslag te maken (zie verder onder aanbevelingen en conclusie).

Aanbevelingen en conclusie commissie voor de bezwaarschriften

De commissie komt in haar jaarverslag 2024 tot enkele algemene en enkele specifieke aanbevelingen en conclusies:

1. Daling doorlooptijden

De doorlooptijden laten, zoals hierboven aangegeven, een zeer positief beeld zien. Een zeer groot gedeelte van de bezwaarschriften wordt binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Dit is een hele mooie ontwikkeling waar we trots op zijn en we hopen deze lijn in 2025 dan ook voort te zetten. Om hier actief op te kunnen sturen, wordt er vanaf dit jaar per kwartaal een rapportage gemaakt.

2. Inzet pre-mediation

Van de 114 in 2024 behandelde bezwaarschriften zijn in totaal 39 bezwaarschriften ingetrokken (ruim 34%). Dit is ten opzichte van vorig jaar hetzelfde gebleven. Ons streven om dit 40% te laten zijn hebben we niet gehaald. De commissie constateert daarentegen wel dat er bijna bij alle bezwaarschriften, meteen bij het begin van de procedure, wordt geprobeerd om tot een oplossing te komen met bezwaarmaker.

Bij de inzet van pre-mediation in de bezwaarprocedure is nooit het doel is dat het bezwaarschrift wordt ingetrokken. Ook als de informele aanpak niet tot een oplossing leidt, worden de gesprekken over het conflict positief door betrokkenen ervaren en dragen deze bij aan een beter begrip van de situatie en vertrouwen in de overheid. Dit vertaalt zich niet in cijfers, maar is wel heel waardevol. Juist ook vanwege de positieve (bij-)effecten van de informele aanpak blijven wij hier stevig op inzetten.

3. Compleet bezwaardossier

Het aanleveren van complete en juiste dossierstukken aan de commissie is een aandachtspunt. Hier is, indien van toepassing, een rol voor de secretarissen van de commissie weggelegd om de verwerende collega te wijzen op ontbrekende stukken en hierin een lerend effect in gang te zetten.

4. Motivering betreden besluit

Het aantal motiveringsgebreken is ten opzichte van 2023 gedaald. Met name in het Omgevingsrecht is een duidelijk verschil zichtbaar.

We hopen deze ingeslagen weg voort te zetten, want de onderbouwing van besluiten (met name bij die waarbij beleidsruimte is) blijft een punt van aandacht. Door in het primaire besluit een goede motivering/belangenafweging op te nemen, is de kans groter dat de burger zich hierin kan vinden, ook al is het een voor hem of haar bezwarend besluit.

5. Kennis van Omgevingswet

De commissie adviseert om te blijven inzetten op kennisvergroting- en verbreding over de Omgevingswet, zodat deze goed begrepen en toegepast wordt, met name door vergunningsverleners. Dit wordt opgenomen in het opleidingsprogramma van de BEL.

Consequenties

Het college heeft de aanbevelingen van de commissie overgenomen.

Duurzaamheid

N.v.t.

Communicatie

Via de gebruikelijke wegen, zoals de gemeentelijke website, stellen we het jaarverslag voor geïnteresseerden beschikbaar en wordt deze digitaal openbaar gepubliceerd.

Vervolg

Het college heeft de aanbevelingen van de commissie overgenomen. Ter uitvoering van de aanbevelingen zullen met name binnen werkorganisatie de nodige acties worden ondernomen en per kwartaal worden gemonitord. Afgelopen jaar is er voor het eerst gestuurd op de opvolging van de aanbevelingen en het terugkoppelen hiervan aan het college en de commissie. Dit zal dit jaar ook weer gebeuren.

Bijlagen

1. Jaarverslag 2024 van de commissie voor de bezwaarschriften